

Karpacki Oddział Straży Granicznej
im. 1 Pułku Strzelców Podhalańskich
w Nowym Sączu

Nowy Sącz, dnia 07-09-2023 r.

KA-NK.0910.2.2023 JT

Egz. pojedynczy

pplk SG Kazimierz Jarosz
Naczelnik
Wydziału Techniki i Zaopatrzenia
Karpackiego Oddziału Straży Granicznej

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z „Planem kontroli przewidzianym do realizacji przez Wydział Kontroli Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w 2023 roku”, w Wydziale Techniki i Zaopatrzenia KaOSG w Nowym Sączu została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym, na podstawie Decyzji Nr 65 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych¹, wprowadzonych do stosowania w Straży Granicznej Decyzją Nr 139 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 30 sierpnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania w Straży Granicznej wytycznych w zakresie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach obsługujących organy lub jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych² na temat: „Prowadzenie postępowań wyjaśniających dotyczących szkód w mieniu KaOSG.”

I. Oznaczenie podmiotu kontrolowanego, jego adres, imię i nazwisko kierownika podmiotu kontrolowanego.

Wydział Techniki i Zaopatrzenia
Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w Nowym Sączu
im. 1 Pułku Strzelców Podhalańskich,
ul. 1 Pułku Strzelców Podhalańskich 5, 33-300 Nowy Sącz.³

¹Dz. Urz. Min. Spraw Wew. poz. 43 z późn. zm.

²Dz. Urz. KGSG poz. 47 z późn. zm.

³Zwany dalej WTiZ.

Funkcję kierownika podmiotu kontrolowanego w okresie objętym kontrolą pełnił:

- ppłk SG Kazimierz Jarosz.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe kontrolerów, nazwa komórki kontroli oraz numer i data upoważnienia do kontroli.

Kierownik zespołu kontrolnego:

- ppor. SG Joanna Tabaszewska – starszy specjalista Wydziału Kontroli,
upoważnienie nr 204/23/Z z dnia 22 maja 2023 r.⁴

Członek zespołu kontrolnego:

- st. chor. szt. SG Krzysztof Boczoń – delegowany do czasowego pełnienia służby
w Wydziale Kontroli,
upoważnienie nr 205/23/Z z dnia 22 maja 2023 r.⁵

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych w podmiocie kontrolowanym.

Czynności kontrolne prowadzono w okresie od 22 maja 2023 r. do 16 czerwca 2023 r.

Przerwy występujące w trakcie kontroli:

- ppor. SG Joanna Tabaszewska 09, 24 – 26 czerwca 2023 r.

- st. chor. szt. SG Krzysztof Boczoń 09 i 25 czerwca 2023 r.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą.

1. Zakres przedmiotowy kontroli.

Postępowania wyjaśniające dotyczące szkód w mieniu KaOSG.

2. Cel kontroli.

Ocena prowadzenia postępowań wyjaśniających dotyczących szkód w mieniu KaOSG.

3. Okres objęty kontrolą.

Kontrolą objęto okres od dnia 01 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.

V. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Ocenę skontrolowanej działalności dokonano na podstawie ustalonego stanu faktycznego przy zastosowaniu kryteriów legalności, rzetelności i gospodarności. Dokonano jej na podstawie akt z przeprowadzonych postępowań szkodowych w mieniu KaOSG oraz na podstawie złożonych wyjaśnień przez osoby z podmiotu kontrolowanego. Pozytywnie oceniono:

⁴Akta kontroli karta nr 22.

⁵Akta kontroli karta nr 23.

terminowe sporządzenie protokołu szkody, sprawozdania z przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego przez osoby wskazane w Instrukcji, ustalenie wartości szkody zgodnie z przepisami, prowadzenie postępowań szkodowych w mieniu KaOSG przez osoby wyznaczone przez Komendanta KaOSG, posiadanie upoważnienia do prowadzenia rozmów i korespondencji z ubezpieczycielem, ocenę przesłanek odpowiedzialności za szkodę w mieniu KaOSG. Za uchybienia uznano: nieterminowe sporządzenie meldunków, niestosowanie wzorów zawartych w Instrukcji, wnioskowanie o zawieszenie postępowania pomimo braku regulacji prawnej, nieudokumentowanie zapoznania się osoby odpowiedzialnej za szkodę z materiałami z postępowania, nie ujęcie w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień odpowiednich zapisów dotyczących realizacji zadania polegającego na prowadzeniu postępowań wyjaśniających dotyczących szkód w mieniu w KaOSG.

Odnosząc się do całości kontrolowanego obszaru, zgodnie z przyjętymi kryteriami i miernikami, realizację zadań w Wydziale Techniki i Zaopatrzenia KaOSG, objętych zakresem kontroli **oceniono pozytywnie z uchybieniami.**

Ocenę sformułowano na podstawie ustaleń przedstawionych poniżej.

Obszar 1. Przyjęte rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne w zakresie prowadzenia postępowań wyjaśniających dotyczących szkód w mieniu KaOSG.

W ramach kontroli dokonano analizy 17 teczek. Stwierdzono, że postępowania były prowadzone przez 7 osób, które zostały wyznaczone przez Komendanta KaOSG w protokole szkody: 4 pracowników i 3 funkcjonariuszy SG. Następnie zostały przeanalizowane szczegółowe zakresy obowiązków i uprawnień osób prowadzących przedmiotowe postępowania. Stwierdzono w 4 przypadkach stosowne zapisy. Natomiast 3 pracownikom nie powierzono tego zadania. Do kontrolowanych 17 postępowań Komendant KaOSG wyznaczył do prowadzenia w 15 przypadkach jedną osobę, natomiast w 2 przypadkach powołał komisję. Pracownicy, którzy nie mają powierzonego tego zadania przeprowadzili: p. [redacted] 3 postępowania wyjaśniające i uczestniczył w 2 komisjach, p. [redacted] - 3 postępowania wyjaśniające i uczestniczył w 1 komisji, p. [redacted] - 2 postępowania wyjaśniające uczestnicząc w komisji. Z-ca naczelnika WTiZ stwierdził: „Są to sprawy nie rutynowe wykonywane na polecenie Komendanta KaOSG. Powyższe wynika z braków kadrowych ww. sekcji a w szczególności wakat na stanowisku specjalista ds. planowania i eksploatacji oraz starszy specjalista”. Brak stosownych zapisów nie miał wpływu na realizację zadania. W przypadku p. [redacted] prowadził on 5 postępowań szkodowych z ogólnej liczby 17 spraw, zaś w przypadku p. [redacted] były to 4 na 17, w związku z tym zasadnym jest

zawarcie tego zadania w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień. Brak zapisów stosownych w tych dwóch przypadkach uznano za uchybienia.

Osoby prowadzące rozmowy i korespondencję z ubezpieczycielem posiadały stosowne upoważnienia.

Obszar oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Obszar 2. Realizacji wybranych zadań związanych z prowadzeniem postępowań wyjaśniających dotyczących szkód w mieniu KaOSG.

W ramach obszaru sprawdzono czy prawidłowo oceniono przesłanki odpowiedzialności za szkodę w mieniu KaOSG. Zgodnie z Instrukcją *w sprawie określenia procedur prowadzenia postępowań wyjaśniających dotyczących szkód w mieniu Karpackiego Oddziału Straży Granicznej* wprowadzoną Decyzją nr 60 Komendanta KaOSG z dnia 2 września 2016 r. *w sprawie określenia procedur prowadzenia postępowań wyjaśniających dotyczących szkód w mieniu Karpackiego Oddziału Straży Granicznej z późniejszymi zmianami*, zwaną dalej Instrukcją szkoda to każdy uszczerbek w mieniu KaOSG nie mający prawnego uzasadnienia oraz nie będący wynikiem zużycia eksploatacyjnego, odpowiadający równowartości zniszczonych lub utraconych składników mienia, bądź koszt przywrócenia go do stanu poprzedniego w przypadku uszkodzenia. Szkodę stanowi różnica pomiędzy aktualnym stanem majątkowym jednostki, a stanem jaki by istniał, gdyby nie zdarzenie wywołane działaniem lub zaniechaniem działania skutkujące powstaniem szkody. Osoba odpowiedzialna za szkodę to funkcjonariusz, pracownik lub osoby trzecie, którzy wyrządzili szkodę w mieniu KaOSG. Podstawowym aktem prawnym regulującym odpowiedzialność majątkową funkcjonariuszy Straży Granicznej jest ustawa z dnia 7 maja 1999 r. o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Celno-Skarbowej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego. Odpowiednie uregulowania znajdziemy również w Kodeksie pracy, które dotyczą pracowników. We wszystkich analizowanych postępowaniach ocenę przesłanek przeprowadzono zgodnie ze stanem faktycznym i obowiązującymi przepisami.

Ponadto w ramach kontroli tego obszaru sprawdzono czy wartość szkody ustalono zgodnie z przepisami Instrukcji. Na podstawie zebranej dokumentacji ww. kontroli sprawdzono szacowanie wysokości szkody. Stwierdzono, że szkoda była ustalana na podstawie faktur VAT, rachunków, dowodu wydania, kalkulacji kosztów. Każda szkoda związana była z eksploatacją

samochodów będących mieniem Karpackiego Oddziału Straży Granicznej. We wszystkich postępowaniach wartość szkody ustalono zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Następnie zespół kontrolny dokonał sprawdzenia meldunków oraz protokołów szkody, pod kątem czy były sporządzone zgodnie ze wzorem, zostały złożone terminowo oraz przez osoby określone w Instrukcji. Zgodnie z Instrukcją (par. 3) funkcjonariusz lub pracownik, który wyrządził szkodę lub który ujawnił szkodę, powiadamia niezwłocznie nie później niż w następnym dniu roboczym po stwierdzeniu powstania szkody na piśmie (meldunek/informacja) Komendanta Oddziału za pośrednictwem bezpośredniego przełożonego – kierownika komórki organizacyjnej o powstaniu szkody. Wszystkie meldunki zostały złożone przez właściwe osoby zgodnie z przepisami. Natomiast stwierdzono w 4 przypadkach nieznaczne przekroczenie terminu. Z wyjaśnień z-cy naczelnika WTiZ wynika, że spowodowane to było m. in. rozmiarem szkody (gradobicie dotyczące kilkudziesięciu pojazdów służbowych), długim weekendem majowym. Stwierdzone podczas kontroli przekroczenie terminów instrukcyjnych uznano jako uchybienia, które nie spowodowały negatywnych następstw.

Instrukcja, zawiera wzór meldunku oraz protokołu szkody. Zespół kontrolny dokonał sprawdzenia sporządzenia tych dokumentów i stwierdził, że dokumenty zawierają wszystkie elementy, niemniej jednak odbiegają od wzoru. Z wyjaśnień WTiZ wynika: „Przy sporządzaniu meldunków i protokołów szkody korzystano z przygotowanych szablonów. Po przeprowadzeniu weryfikacji przez kierownika Sekcji Gospodarki Transportowej KaOSG stwierdzono drobne nieścisłości niemające wpływu na zakres danych, ważność dokumentu i tym samym nieprzekładających się na trudności w prowadzeniu postępowania wyjaśniającego. W ramach opiniowania postępowań wyjaśniających w sprawie szkód w mieniu KaOSG nie były zgłaszane uwagi, wątpliwości co do sporządzanych meldunków i protokołów szkody i tym samym istniało domniemanie zgodności dokumentów ze wzorem. W związku z powziętą informacją w tym zakresie dokonano stosownych poprawek, uzupełnień w szablonach w celu zachowania pełnej zgodności ze wzorami i wyeliminowania nieścisłości w tym zakresie.” Zespół kontrolny przyjął wyjaśnienia.

Zgodnie z Instrukcją (par. 4) naczelnik Wydziału (w tych przypadkach naczelnik Wydziału Techniki i Zaopatrzenia), prowadzący ewidencję ilościowo –wartościową mienia lub właściwy do określenia wartości odtworzeniowej mienia będącego przedmiotem szkody w terminie 7 dni od daty wpłynięcia meldunku/informacji do Komendanta Oddziału sporządza protokół szkody. Wszystkie protokoły szkody zostały sporządzone terminowo przez osoby wskazane w Instrukcji.

Zgodnie z Instrukcją (par. 17) niezwłocznie po zakończeniu postępowania wyjaśniającego osoba/komisja prowadząca postępowanie sporządza sprawozdanie. Instrukcja nie zawiera wzoru ww. dokumentu, lecz określa elementy, które należy ująć w szczególności. Po analizie sprawozdań zespół kontrolny stwierdził, że sprawozdania z przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego zostały sporządzone zgodnie z przepisami, przez właściwe osoby.

Zgodnie z Instrukcją postępowanie wyjaśniające powinno być prowadzone bez zbędnej zwłoki, jednak w czasie nie dłuższym niż 90 dni od daty wszczęcia postępowania wyjaśniającego. Za datę zakończenia uznaje się datę złożenia sprawozdania wraz z aktami postępowania do Kancelarii Jawnej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Komendant Oddziału może przedłużyć, na pisemny wniosek osoby lub komisji, postępowanie wyjaśniające na czas określony – nie dłuższy niż 6 miesięcy od daty ujawnienia szkody. Zespół kontrolny stwierdził 3 przypadki niezakończenia czynności wyjaśniających w ciągu 6 miesięcy. Z wyjaśnień z-cy Naczelnika WTiZ wynika, że „postępowania wyjaśniające dotyczące szkód nr: 28/SGT/2021, 30/SGT/2021, 37/SGT/2021 nie zostały zakończone w terminie 6 miesięcy w związku z przeszkodami uniemożliwiającymi ich zakończenie we wskazanym terminie. Na przedłużenie (zawieszenie) terminu zakończenia postępowania wyjaśniającego każdorazowo prowadzący postępowanie wyjaśniające uzyskiwał zgodę Zastępy Komendanta KaOSG upoważnionego w imieniu Komendanta KaOSG do podejmowania decyzji w zakresie prowadzonych szkód w mieniu KaOSG. Okoliczności powodujące taki stan rzeczy tj. brak możliwości zakończenia sprawy w terminie 6 miesięcy został szczegółowo opisany przez prowadzących postępowania w załączonych do przedmiotowego pisma odpowiedziach. Okoliczności te są obiektywne, niezależne od prowadzącego postępowanie wyjaśniające w sprawie szkody.” Przeszkody, które zostały wskazane w wyjaśnieniach to brak części, zmiany proceduralne narzucone przez PGK. Zespół kontrolny uznał przeszkody, powodujące nie zachowanie instrukcyjnego terminu 6 miesięcy. Niemniej jednak zwrócił uwagę na to, że Instrukcja nie przewiduje możliwości zawieszenia postępowania, a w 4 przypadkach zastosowano zawieszenie czynności wyjaśniających dotyczących szkód. Z-ca Naczelnika WTiZ wyjaśnił: „Mając na względzie, iż postępowanie szkodowe może być przedłużone jedynie do 6 miesięcy w sytuacji braku możliwości zakończenia sprawy w tym terminie wypracowane zostało stanowisko, że w takiej sytuacji należy zawiesić postępowanie szkodowe, aby można było dalej prowadzić sprawę. Informacja o zawieszeniu postępowania szkodowego jest zamieszczana w informacji przekazywanej przez WTiZ do PGK w terminie do 25-tego dnia poprzedzającego zakończenie kwartału (zgodnie z zał. nr 11 do decyzji). W ramach opiniowania akt postępowań szkodowych zgodnie z obowiązującą decyzją w tym zakresie w tym przez Radcę Prawnego KaOSG taki sposób postępowania nie był kwestionowany i uznano to jako tzw. prawo

zwyczajowe niekolidujące z innymi przepisami w tym aktami rangi wyższej. Decyzje o zawieszeniu postępowania podejmował Komendant KaOSG lub osoba przez niego upoważniona tym samym w tym zakresie decyzja ta nie podlega ocenie może mieć formę uznaniową zważywszy na całokształt danej sprawy. W przypadku braku regulacji wewnętrznych dotyczących danej kwestii prowadzący postępowanie ma prawo się zwrócić do Komendanta KaOSG z wnioskiem dotyczącym prowadzonego postępowania wyjaśniającego.” Naczelnik WTiZ pismem z dnia 28 luty 2023 r. złożył wniosek o zmianę Instrukcji w zakresie zawieszenia postępowania. Wystąpienie z wnioskiem do Komendanta KaOSG w sprawie zawieszenia postępowania, nie spowodowało zawieszenia biegu terminu z powodu braku uregulowania w przepisach prawnych. Czynności te nie miały wpływu na prowadzenie postępowań, zespół kontrolny uznał to za uchybienia.

Zgodnie z Instrukcją (par. 9) osoba/komisja prowadząca postępowania wyjaśniające obowiązana jest umożliwić osobie odpowiedzialnej za szkodę zapoznanie się z materiałami w sprawie. Fakt zapoznania się z materiałami z postępowania wyjaśniającego i zgłoszenie ewentualnych uwag lub wniosków osoba odpowiedzialna potwierdza własnoręcznym czytelnym podpisem i datą. W przypadku odmowy zapoznania się z aktami osoba/komisja prowadząca postępowanie wyjaśniające sporządza na tę okoliczność notatkę. W związku z brakiem udokumentowania tej czynności zwrócono się o wyjaśnienia. Z-ca naczelnika WTiZ stwierdził: „Osoby odpowiedzialne za szkodę będące funkcjonariuszami/pracownikami KaOSG miały prawo i możliwość do zapoznania się z całością dokumentacji szkody na każdym jej etapie prowadzenia. Sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego jest dokumentem kończącym postępowanie zawierające między innymi wnioski co do odpowiedzialności za powstałą szkodę tym samym osoby odpowiedzialne za ich powstanie potwierdzały fakt zapoznania na sprawozdaniu (taka forma została uznana za prawidłową). Pomimo powyższego osoba odpowiedzialna za szkodę miała prawo do składania oświadczeń, wniosków i wyjaśnień w sprawie. Nie stwierdzono przypadków odmowy prowadzącego postępowanie wyjaśniające w zakresie wyrażenia zgody na zapoznanie się z aktami sprawy przez osobę odpowiedzialną za powstanie szkody.” Zespół kontrolny uznał brak udokumentowania zapoznania się z materiałami postępowania za uchybienia. Zgodnie z Instrukcją po zakończeniu postępowania wyjaśniającego osoba/komisja prowadząca postępowanie sporządza sprawozdanie, w związku z tym zapoznanie z materiałami z postępowania musi nastąpić przed tą czynnością, oraz należy tą czynność udokumentować.

Obszar oceniono pozytywnie z uchybieniami.

VI. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz wskazanie osób za nie odpowiedzialnych. Nie stwierdzono.

VII. Zalecenia i wnioski pokontrolne:

Zalecenia:

1. Zobowiązać osoby prowadzące postępowania wyjaśniające dotyczące szkód w mieniu KaOSG do przestrzegania przepisów prawnych szczególnie zawartych w Instrukcji, w tym procedur, terminów i wzorów dokumentów.
2. W ramach prowadzonego nadzoru nad podległymi osobami zwrócić szczególną uwagę na stosowanie procedur, terminów i wzorów dokumentów w prowadzonych postępowaniach.

Wnioski:

1. Proponować osoby do prowadzenia postępowań wyjaśniających dotyczących szkód w mieniu KaOSG, które w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień mają wpisany ten obowiązek.

VIII. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w egzemplarzu pojedynczym, które kierownikowi komórki kontrolowanej zostanie udostępniony poprzez EZD.

IX. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli Karpackiego Oddziału Straży Granicznej, zarejestrowanej pod numerem Rtd nr 33/2016, na karcie 40, poz. 1.

X. Informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia należy przedłożyć zarządzającemu kontrolę w terminie **do 29 września 2023 r.** za pośrednictwem Naczelnika Wydziału Kontroli.

Z poważaniem

K O M E N D A N T

*Karpackiego Oddziału Straży Granicznej
w Nowym Sączu*

gen. bryg. SG Stanisław Laciuga
podpisano elektronicznie certyfikatem PKI SG